

روان‌شناسی جنس‌آبی

مؤلفان:

هدایت الله ستوده- بهشته میرزایی- افسانه پازند

انتشارات آوای نور

ستوده هدایت الله ، ۱۳۲۵ -
روان شناسی جنایی / مولفان هدایت الله ستوده، بهشته میرزایی، المسانه پازند
تهران: آوای نور، ۱۳۷۶
۳۰۰ ص. مصور (بخش رنگی) - جدول نمودار
فهرست نویسی بر اساس اطلاعات نیا.
کتابنامه: ص. [۲۹۵] / ۳۰۰.
۱. روان شناسی جنایی ۲. جرم شناسی ۳. روان شناسی جنایی - نمونه پژوهشی
۲. بزهکاران و مجرمین الف. میرزایی، بهشته ب. پازند، افسانه. ج. عنوان.
۹ و ۲ / ۱۱۷ ۶۰۸۰ / ۳۶۲/۳
کتابخانه ملی ایران
۲۴۷۰ - ۷۷ م

روان شناسی جنایی

تالیف: هدایت الله ستوده - بهشته میرزایی - افسانه پازند

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ نهم ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

لیتوگرافی: رایبدگرافیک

چاپ: تصویر

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۰۶۳-۲۹-۷

* نشانی: تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری

پلاک ۹۹، تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ - شماره: ۸۸۲-۶۶۴۸

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

قیمت ۱۶۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

- ۱۱ پیشگفتار
۱۴ پژوهش و سپاسگذاری

بخش اول

- ۱۵ کلیات

فصل اول: روان‌شناسی جنایی چیست؟

- ۱۶ ماهیت روان‌شناسی
۱۸ هدفهای روان‌شناسی
۱۹ گذشته روان‌شناسی جنایی
۲۰ تعریف روان‌شناسی جنایی
۲۲ موضوع روان‌شناسی جنایی
۲۲ هدفهای روان‌شناسی جنایی
۲۵ روان‌شناسی جنایی و دیگر علوم
۲۷ روان‌شناسی جنایی و چند رشته نوین روانشناسی

فصل دوم: رفتار جنایی

- ۳۰ رفتار جنایی
۳۱ تبیین رفتار جنایی

۳۲	دیدگاههایی در باره طبیعت بشر
۳۴	تفاوت از جهت نوع در برابر تفاوت از نظر رده
۳۷	نظریه‌هایی در باره رفتار جنایی
۴۱	چند دیدگاه دیگر در باره رفتار جنایی
۴۱	دیدگاه روان شناختی
۴۲	دیدگاه روان پزشکی
۴۳	تعریفی از رفتار و رفتار جنایی
۴۴	گزارشهای جنایی

فصل سوم: تبیین زیست شناختی رفتار جنایی

۴۸	جنايتكاران بالقطره
۵۱	طبقه بندی مجرمان از نظر لمپروزو
۵۲	سیمای قاتل هیجانی و عاطفی
۵۴	تیپهای بدنی و جرم
۵۶	تیپ‌شناسی امیل کرچمر
۵۷	سیمای قاتلان سری کش
۵۸	تیپ‌شناسی ویلیام شلدون
۶۱	تیپ‌شناسی هوتن
۶۲	تیپ‌شناسی کین برگ
۶۳	تیپ‌شناسی اشتایندر
۶۳	ناهنجاریهای گروه‌موزومی و رفتار جنایی
۶۶	جذابیت و رفتار جنایی
۶۸	ناهنجاریهای جزئی بدن
۷۰	مطالعه دو قتل

فصل چهارم: تبیین روان شناختی رفتار جنایی

۷۴	فرایند ساختی شخصیت انسان
۷۵	تبیین روان شناختی تبهکاری
۷۷	روانکاوی و جرم
۷۹	عیبهای لایه‌های سه گانه شخصیت
۸۱	نظریه آیزنک درباره شخصیت و رفتار جنایی
۸۶	فرزند کشی و همسر کشی

۹۱ برون‌گرایی: ویژگیهای رفتاری
۹۲ روان‌نژندی یا روان‌آزدگی
۹۳ روان‌پریشی یا روان‌گسستگی
۹۹ جرم و شرطی شدن
۱۰۲ اثر وجدان شرطی شده بر رفتار

فصل پنجم: تبیین جامعه‌شناختی رفتار جنایی

۱۰۴ جرم و جامعه
۱۰۵ جامعه‌شناسان و جرم
۱۰۷ نظریه‌های جامعه‌شناختی
۱۰۸ نظریه فشارهای ساختاری
۱۰۹ نظریه انتقال فرهنگی
۱۱۱ نظریه تضاد
۱۱۲ نظریه برچسب
۱۱۳ نظریه کنترل اجتماعی
۱۱۴ جرم و آمار جنایی
۱۱۵ ملاحظات حقوقی جرم

فصل ششم: جرم‌شناسی

۱۲۳ آغاز تحقیقات علمی
۱۲۵ جرم چیست؟ مجرم کیست؟
۱۲۶ نسبی بودن جرم
۱۲۶ هفت رویکرد در تعریف جرم
۱۲۷ انواع جرم
۱۲۹ جرمهای جانی
۱۳۰ جرمهای مالی
۱۳۱ جرمهای بدون قربانی
۱۳۱ جرمهای دولتمندان و قدرتمندان
۱۳۲ جرم از دیدگاه روان‌شناسان
۱۳۳ تعریف جرم‌شناسی
۱۳۶ اصول جرم‌شناسی
۱۳۸ ارکان جرم‌شناسی

۱۴۲	انقسام جرم شناسی
۱۴۲	جرم شناسی عمومی
۱۴۵	جرم شناسی اختصاصی
۱۴۷	جرم شناسی کاربردی
۱۵۷	پرسشنامه

فصل هفتم: اختلالات شخصیت و جرم

۱۶۱	ناپختگی روانی
۱۶۲	اختلالات شخصیت
۱۶۳	ویژگیهای انسان سالم
۱۶۵	اختلال شخصیت پارانوئید
۱۶۶	اختلال شخصیت اسکیزوئید
۱۶۷	اختلال شخصیت سیکلوئیدی
۱۶۸	اختلال شخصیت نمایشی
۱۶۹	اختلال شخصیت خودشیفته
۱۷۰	اختلال شخصیت مرزی
۱۷۱	اختلال شخصیت ضد اجتماعی
۱۷۴	تاریخچه سایکوپاتی
۱۷۷	ویژگیهای جامعه ستیزان
۱۷۸	سبب شناسی جامعه ستیزی

فصل هشتم: انحرافات جنسی و جرم

۱۸۵	تروید و انحرافات جنسی
۱۸۶	تعریف انحرافات جنسی
۱۸۷	رشد روانی - جنسی
۱۹۲	انواع انحرافات جنسی
۱۹۲	همجنس گرایی
۱۹۶	مبدل پوشی
۱۹۷	جابجایی جنسی
۱۹۹	دیگر آزاری جنسی
۲۰۰	انواع سادیسزم
۲۰۳	سادیسزم بدنی

۲۰۴	مازوخیسم (خودآزاری)
۲۰۵	دیگر آزاری و خود آزاری (سادومازوخیسم)
۲۰۶	التراقات مرده پرستی
۲۰۹	الگوهای نابهنجار رفتارهای جنسی
۲۰۹	بدن نمایی
۲۱۰	زنا با محارم

فصل نهم: بازسازی و بازپروری مجرمان

۲۱۲	روان شناسی و روان پزشکی در خدمت بازسازی و بازپروری مجرمان
۲۱۵	پیشگیری از رفتار جنایی
۲۱۶	روان درمانی
۲۱۸	انوان روان درمانی
۲۱۹	روانکاوی
۲۲۰	رفتار درمانی
۲۲۱	خواب درمانی
۲۲۱	روان درمانی حمایتی
۲۲۴	روان درمانی گروهی
۲۲۵	خانواده درمانی
۲۲۵	پسیکودرام
۲۲۸	سایر روشهای روان درمانی
۲۳۰	درمان انسان‌گرا
۲۳۱	اقدامات تأمینی و تربیتی
۲۳۲	روشهای اصلاحی و تربیتی

بخش دوم

مطالعات موردی

۲۳۶	فصل دهم: اصغر قاتل؛ جانی فراموش نشدنی تاریخ
۲۳۷	پیشینه خانوادگی
۲۴۱	تجزیه و تحلیل
۲۵۲	سخن آخر

۲۵۷	فصل یازدهم: ماجرای خانم لفه بور
۲۵۸	تجزیه و تحلیل
۲۵۹	تحول شخصیت در دوران پیری
۲۶۰	واپسگری عاطفی
۲۶۰	تغییرات جسمی در دوران پیری
۲۶۱	ناپختگی روانی
۲۶۲	تضاد نسلها و برخوردهای روانی
۲۶۲	علل و انگیزه جنایت
۲۶۵	عقدۀ اختگی
۲۶۶	واکنشهای دفاعی

۲۷۲	فصل دوازدهم: جفری دامر؛ آدمخوار آمریکایی
۲۷۳	ویژگیهای فردی
۲۷۴	تجزیه و تحلیل
۲۷۵	منظر پویایی های نظام اجتماعی
۲۷۷	منظر پویایی های قربانیان جنایت
۲۷۸	منظر پویایی های فرد جانی
۲۷۹	الگوهای قاتلان سری کش
۲۸۰	روانکاوی جفری دامر
۲۸۱	تشهای خانوادگی
۲۸۶	همجنس گرایی
۲۸۸	احساس حقارت
۲۸۹	مکانیسم جبران
۲۸۹	الکولیسیم و احساس قدرت طلبی
۲۹۰	سبب شناسی اعتیاد به الکل
۲۹۱	سخن آخر

پیشگفتار

گر خطا گفتم اصلاحش تو کن
مصلحتی تو، ای تو سلطان سخن
کیما داری که تبدیلتش کنی
گرچه جوی خون بود نیلتش کنی
این چنین مینیاگرها کارتست
این چنین اکسیرها زاسرار توست

مولانا جلال‌الدین مولوی

ریشه جرم و جنایت را می‌توان تا سپیده دم تاریخ بشری به واپس برد. از آن هنگامی که آدم و حوا به علت ارتکاب عمل نهی شده‌ای چون خوردن گندم یا سیب از بهشت رانده شدند، و پسرشان قابیل برادر خود هابیل را به قتل رساند، جرم آغاز راه کرد و از آن زمانی که آدمی بانگاهی حیرتناک و پرسش‌آمیز، صحنه دریده شدن بره آهوئی گریزیا را در چنگ و دندان جانوری برافروخته از هراس گرسنگی دید، شالوده جامعه جرم‌آفرین نیز ریخته شد. از آن لحظه دردناک تاریخی به این سو، جنایت همان جنایت باقی ماند؛ اما همواره رنگ عوض کرد و سایه خود را برگستره گیتی افکند. اینک ما روز به روز شاهد، گسترش تبهکاری هستیم و در دنیایی زندگی می‌کنیم که با هوسهای حسی، قتل، آدم‌خواری و آدم‌ربایی و... آمیخته گردیده است و امنیت انسان معاصر را تهدید می‌کند و هیچ روزی نیست که در روزنامه‌ها و رسانه‌های گروهی از جرم و جنایت گفته نشود و خبرهای هیجان‌انگیز درباره آدم‌کشی، دزدی، خودکشی و... در رأس خبرها نباشد! افزایش جرم در شهرهای بزرگ به حدی رسیده است که آرامش جای خود را به بحران

سپرده و به تدریج واژه امنیت و آسایش در بسیاری موارد اعتبار خود را از دست داده است.

ریشه اصلی رفتارهای جنایی را باید در کل زندگی اجتماعی و نوع خاص روابط انسانی جستجو کرد. انواع نابسامانیهای اقتصادی - اجتماعی چون فقر، تورم و گرانی، بیکاری، فقدان امنیت مالی و حقوقی و سایر عواملی که باعث "محرومیت" می‌شود، زمینه مناسبی را برای ارتکاب جرم فراهم می‌آورد.

درباره اینکه چرا در جامعه، جرم و جنایت روز به روز زیادتر می‌شود و چرا تبه‌کاری رواج می‌یابد جرم‌شناسان می‌گویند: این همه ریشه در آزمندی انسان روزگار ما دارد و علمای علم اخلاق گناه جرم‌آفرینی را به گردن زمانه بی‌رحم و فسادپذیر می‌اندازند و جامعه‌شناسان از ناهمترای طبقات اجتماعی و کشمکش فقر و ثروت سخن می‌گویند و جرم‌آفرینی را تبلور خشم و انتقام سرخورده‌گان جامعه از طلایه‌داران سرمایه می‌دانند و بالاخره روان‌شناسان جنایی، تبه‌کار را در حکم بیماری می‌دانند که تحت‌تأثیر انگیزه‌های درونی و شرایط خاص محیطی دست به ارتکاب جرم زده است.

باید به مسأله با دید علمی نگریست و گفتن اینکه - انسان مختار و مسؤول رفتارهای نیک و بد خویش است و باید مجازات شود - کافی نیست. امروزه به اثبات رسیده که تبه‌کاری در اثر عوامل مختلف ارثی، روانی، فرهنگی، اجتماعی و شرایط خاص محیطی به وقوع می‌پیوندد و عامل مجازات تأثیر چندانی در کاهش آن ندارد؛ زیرا در اجتماعات بشری همه چیز نسبی است خوب خوب و یا بدبد وجود ندارد. در شرایط زمانی و مکانی مخصوص و معین ممکن است دانا، آگاه و توانگری مرتکب جنایت گردد و بیچاره، بینوا و محرومی از جنایت بهره‌یزد و یا در صورت ارتکاب جنایت، اصلاح شود و به نیکی گراید، زیرا بنا به گفته تولستوی: «در روح هر فرد مجرم هم بارقه‌ای از نورالهی وجود دارد که ممکن است او را به راه راست راهنمایی‌کننده».

اگر فزونی روزافزون بیماران روانی و کسانی را که بر اثر ناراحتیهای زندگی و فشارهای ساختاری خودکشی می‌کنند و یا مرتکب قتل می‌شوند، در نظر آوریم، می‌بینیم که بی‌نظمی فکری و سرکشی در جامعه حکمفرماست و هنر اعتدال و خویشتنداری و میانه‌روزی، که نشانه جامعهٔ نیکبخت است از میان رفته است و اگر برای این نظام گسیختگی اجتماعی فکری نیندیشیم و تدبیری به کار نیندیم و راه کارهایی

نیاییم، بیم آن می‌رود که شمار تهکاران و بیماران روانی و... باز هم افزایش یابد و جامعه را به ناپسامانی کشاند.

کتابی که در پیش رو دارید، در دو بخش تنظیم شده است بخش اول کلیات است که شامل تعریف روانشناسی جنایی و فایده آن، تبیین زیست شناختی و روانشناختی و جامعه شناختی رفتار جنایی و جرم‌شناسی می‌گردد و بخش دوم به مطالعات موردی، زندگی نامه و تجزیه و تحلیل سه نفر از جنایتان معروف اختصاص یافته است و هدف ارایه مطالب تازه، خواندنی و اشتیاق‌انگیز در باره روان‌شناسی جنایی است.

مشوق ما در تألیف این کتاب دو چیز بوده است:

۱. وظیفه‌شناسی و تعهد نسبت به کار خویش تدریس، که همواره برای ما مقدس است، زیرا بنا به گفته افلاطون: عدالت آن است که هر کس سرگرم کاری باشد که طبیعت شایسته آن را به او داده است.

۲. از فرهنگ دومی و یاریگرهای صمیمانه حاج آقا سید علی محمد میرحسینی مدیر محترم انتشارات آوای نور و همکارانشان که زحمت چاپ و انتشار این اثر را به عهده گرفتند و ما را رهین منت خویش ساختند سپاسگذاریم.

اگر این کتاب بتواند توجه استادان، صاحب‌نظران و دانشجویان و دیگر علاقه‌مندان را به خود معطوف سازد و آنان را به تفکر و تعمق در باره مسائل اجتماعی و اداری تا بتوانند راهها و شیوه‌های پیشگیری و درمان و تداوم درمان تهکاران را بیابند، پاداشی بس گرانبها یافته‌ایم؟ به امید آن روز.

هدایت الله ستوده، بهشته میرزایی، الهانه یازند

تهران - ۱۳۸۱

پوزش و سپاسگزاری

می‌گویند زنبورهای هیمت (Hymette) عسل خود را از همه گلها تهیه می‌کنند، ما نیز در این اثر شاید مطالبی را بیان داشته‌ایم که دیگران قبلاً گفته باشند؛ آن هم بدون این که هر بار بتوانیم مرجع آنها را دقیقاً بیاوریم. از آنجا که چه بسا جویندگانی وجود دارند که سرچشمه آنها را به آسانی نمی‌توان تعیین کرد. ما پیشاپیش از همه کسانی که دانش‌هایشان را ناخواسته غارت کرده‌ایم، پوزش می‌خواهیم؛ زیرا کار ما جز خوشه چینی از خرمن دانش پیشینیان چیز دیگری نبوده است.

از همه کسانی که حقی معنوی برگردن ما دارند؛ آموزگاران مسیحادم که دم پاکشان افسون احیای ما "بوده است، سپاسگزاریم و از دانشگاهیان اندیشمند که از روی لطف و مهربانی یادآوریهایی سودمند خود را بر ما ارزانی داشته‌اند، وامهای معنوی بر عهده داریم.

پس آموزگارت مسیحای تست

دم پاکش افسون احیای تست